

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О. М. БЕКЕТОВА
UNIVERSITY OF TEXAS RIO GRANDE VALLEY, USA
KAUNAS UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, LITHUANIA
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«МІЖНАРОДНА ФУНДАЦІЯ НАУКОВЦІВ ТА ОСВІТЯН»
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ
ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

(20–21 листопада 2025 року)

Харків – 2025

Редакційна колегія:

Наталія МАТВЄЄВА – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та маркетингу Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;

Інна КИЛИМНИК – канд. юрид. наук, доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;

Алевтина ПАКУЛІНА – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та маркетингу Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

- Ф94 «Функціонування суб'єктів економічної діяльності: виклики сучасності» : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, Харків, 20–21 листопада 2025 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва імені О.М. Бекетова [редкол.: Н.М. Матвєєва, І.І. Килимник, А.А. Пакуліна]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва імені О.М. Бекетова та ін. – Харків : ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2025. – 463 с.

У збірнику надруковані матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Функціонування суб'єктів економічної діяльності: виклики сучасності», яка проходила 20-21 листопада 2025 року в Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова. Розглядалися питання щодо проблем функціонування, розвитку, управління та правового забезпечення суб'єктів господарювання в Україні та шляхів їх вирішення.

УДК 338.1:334.7:338.246.8](477)(06)

© Колектив авторів, 2025
© ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2025

ЗМІСТ

<i>Вітальне слово</i>	12
Секція 1	
Економічні виклики, загрози і проблеми та їх вплив на діяльність суб'єктів господарювання	
<i>Арістов О.С. Інвестування в інноваційні проєкти України з використанням досвіду європейського дослідницького простору.....</i>	13
<i>Бабенко Д.І. Методичні аспекти формування стратегії управління бізнес-процесами в ІТ-компаніях.....</i>	16
<i>Бела О.О. Щодо формування культури доброчесності підприємств малого та середнього бізнесу як основи їх розвитку.....</i>	18
<i>Боровик М.В. Проблеми управління вітчизняними будівельними організаціями в умовах сучасних викликів.....</i>	21
<i>Браташ М.А. Роль статистичних показників у стратегічному управлінні.....</i>	24
<i>Волкова М.В. Контролінг як інструмент організаційного управління...</i>	27
<i>Воробйов К.В. Сучасні механізми управління конкурентоспроможністю будівельних підприємств.....</i>	29
<i>Даниленко С.В., Рябчук О.Г. Причини і наслідки фальсифікації фінансової звітності та сучасні підходи до запобігання їй.....</i>	31
<i>Дернова І.А. Місце України на глобальному торговельному ринку.....</i>	34
<i>Дзюба В.О. Теоретичні аспекти формування стратегії розвитку організацій публічної сфери.....</i>	36
<i>Дубовик В.М. Теоретичні аспекти управління соціальним розвитком персоналу підприємства.....</i>	38
<i>Жерновий А.С. Стратегія формування та використання фінансових ресурсів підприємства в умовах економічної нестабільності.....</i>	40
<i>Живко З.Б., Шегинська А.І., Живко Ю.М. Стратегічні напрями вдосконалення управління митною діяльністю в умовах євроінтеграції та безпекових викликів.....</i>	44
<i>Запорожець Г.В. Стратегічне управління інвестиціями у сучасних умовах ринку.....</i>	47
<i>Зверєв О.В. Перешкоди впровадження цифрових виробничих систем (іот, мес, автоматизація) на підприємствах України та їхній економічний ефект.....</i>	50
<i>Зелінська Г.О., Демчевська К.А. Інноваційність людських ресурсів як необхідна умова стійкого розвитку суб'єктів господарювання в умовах соціально-економічних викликів сьогодення.....</i>	54
<i>Качмарик С.М. Оцінка впливу номінального ВВП та обсягу роздрібної торгівлі на наявний дохід України: множинний регресійний аналіз.....</i>	57

Колмакова О.М., Балабуха О.Ю. <i>Офіс управління проєктами як складова системи проєктної діяльності фармацевтичного підприємства.....</i>	60
Колмакова О.М., Белянцев К.О. <i>Організаційне забезпечення стратегічного управління персоналом підприємств фармацевтичного спрямування.....</i>	63
Костецький Я.І., Лісовий А.І. <i>Шляхи підвищення прибутковості вітчизняних підприємств торгівлі в сучасних умовах.....</i>	65
Лікунова С.В., Ягольницький О.А. <i>Аналіз змін фінансових результатів підприємств в Україні в контексті економіко-політичних трансформацій.....</i>	68
Осадчий М.Л. <i>Економічні виклики воєнного часу та їх вплив на ефективність діяльності морських портів України.....</i>	70
Осіпова Л.В. <i>Глобалізація: виклики та загрози для сучасної світової економіки.....</i>	73
П'янов С.В. <i>Значення системи внутрішнього контролю професійних учасників для підвищення надійності фондового ринку України в умовах трансформації.....</i>	75
Полока С.Р. <i>Методичне забезпечення управління розвитком промислових підприємств.....</i>	78
Рябчук О.Г., Халімончук К.А. <i>Значення форензіку у виявленні шахрайств із фондом оплати праці.....</i>	80
Семененко В.С. <i>Міграційні процеси України: історична динаміка, виклики воєнного часу та демографічні перспективи.....</i>	83
Сікаленко О.С. <i>Управлінські компетенції керівника-новатора як фактор підвищення ефективності діяльності організації.....</i>	86
Soboljeva H., Ivanova A. <i>Automation of risk management in the cosmetics industry: economic challenges and the invisible threats of algorithmic bias...</i>	88
Соболева Г.Г., Кисельов В.А. <i>Економічні механізми підвищення енергетичної незалежності підприємств у контексті зеленої трансформації економіки.....</i>	90
Старов О.С. <i>Інноваційна оптимізація стратегічних рішень як інструмент забезпечення економічної стійкості підприємства.....</i>	94
Сутчак М.В. <i>Технології управління ресурсним потенціалом підприємства.....</i>	99
Трембач Р.П. <i>Організаційне забезпечення оцінювання та моніторингу фінансово-економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності.....</i>	101
Khalina V. <i>Enterprise resilience in conditions of uncertainty.....</i>	104
Халіна В.Ю., Пивоварова А.М. <i>Управління конкурентоспроможністю підприємств у динамічному середовищі: виклики, тенденції та напрями вдосконалення.....</i>	106
Харітонова Д.О. <i>Теоретичні та практичні аспекти управління корпоративною культурою організації.....</i>	108
Циліурик М.В. <i>Теоретичні та практичні аспекти управління маркетинговою діяльністю в організації.....</i>	110
Чеверда С.С., Бондарь Л.С. <i>Економіко-математична модель оптимізації.....</i>	

портфелю проєктів з урахуванням обмежених ресурсів та термінів виконання.....	112
Чередниченко К.О. Сучасні технології управління конкурентоспроможністю промислових підприємств.....	116
Шаповаленко Д.О., Литовка А.А. Сучасні підходи до управління якістю готельних послуг: розвиток та імплементація в Україні.....	117
Ярмак О.В., Мінюкова Н.С. Валютні ризики виробничих підприємств у міжнародній торгівлі та методи їх мінімізації.....	120

Секція 2

Аналітичне забезпечення функціонування економічних систем

Prokoriev I. Liquidity-adjusted performance of property share investment: a breakeven-growth approach.....	123
Ахмадов У.А. Структурно-функціональне моделювання процесу управління кредитними ризиками банку.....	126
Берест М.М. Діагностика фінансового потенціалу підприємства.....	130
Благой В.В., Бочаров М.Т. Аналітичні підходи до підвищення ефективності функціонування економічних систем у сучасних умовах.....	133
Благой В.В., Друзь Р.А. Цифрова аналітика як інструмент підвищення ефективності управління підприємством.....	135
Благой В.В., Лапєєва Є.А. Аналітичні технології як основа ефективного функціонування економічних систем.....	136
Благой В.В., Логвін А.О. Роль аналітичного забезпечення у підвищенні конкурентоспроможності сучасних економічних систем.....	138
Благой В.В., Русо Д.В. Лідерство та мотивація як фактори підвищення економічної ефективності підприємства.....	139
Богданов Р.Ф. Збалансований розвиток будівельної галузі України: соціально-економічні виміри.....	143
Бутинець О.А. Аналітична оцінка впливу управління персоналом на діяльність підприємства.....	146
Глищук Д.В. Моделювання обсягу реалізованої продукції переробної промисловості: вплив доходів населення та інноваційних витрат.....	148
Зайченко А.В., Матвєєва Н.М. Поведінкова аналітика як інструмент підвищення ефективності економічних рішень підприємства.....	150
Колмакова О.М., Кузнецова Г.В. Технологія і організація аналітичної діяльності в економіці.....	151
Кондратенко Н.О. Стратегічні орієнтири розвитку «зеленої» економіки.....	153
Курченко Д.С. Нейроекономічні аспекти впливу цифрових каналів комунікації на споживчу поведінку.....	155
Мітіна Т.В. Нейроекономічна парадигма раціональності в теоретичних і методологічних орієнтирах дослідження кризової економіки.....	158
Навроцька А.О. Досвід фінансового вирівнювання у країнах ЄС для України.....	162
Овчаренко К.М., Торб'як О.В. Аналітичне забезпечення управління підприємством в умовах ринкової турбулентності та конкуренції.....	164

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

*БЕРЕСТ Марина Миколаївна,
канд. екон. наук, доцент
кафедри фінансів і кредиту,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

Комплексне оцінювання фінансового потенціалу підприємства є необхідною передумовою забезпечення його стійкого функціонування та розвитку в умовах динамічного ринкового середовища. Такий підхід дає можливість всебічно дослідити фінансові ресурси, структуру капіталу, ліквідність, платоспроможність та інші ключові параметри, що визначають здатність підприємства ефективно виконувати свої зобов'язання та реалізовувати стратегічні цілі. На відміну від фрагментарного аналізу, комплексна оцінка дозволяє врахувати взаємозв'язок між окремими елементами фінансової системи підприємства, що забезпечує більш точне розуміння його фінансового стану.

Крім того, комплексне оцінювання фінансового потенціалу є важливим інструментом управління ризиками. Своєчасне виявлення слабких сторін, дисбалансів у структурі активів і пасивів або зниження фінансової стійкості дає змогу запобігти кризовим явищам та своєчасно приймати обґрунтовані управлінські рішення. Це має особливе значення для інвесторів, кредиторів і менеджменту, оскільки результати комплексної оцінки слугують підґрунтям для формування інвестиційної політики, оптимізації фінансових потоків та підвищення ефективності використання ресурсів.

У межах дослідження пропонується обрати 14 ключових коефіцієнтів, що дозволяють комплексно оцінити фінансовий потенціал підприємства як сукупність характеристик його фінансового стану та здатності генерувати стабільні доходи, а саме: коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт покриття запасів, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт оборотності оборотних активів, коефіцієнт оборотності запасів), коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, коефіцієнт оборотності власного капіталу, коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, коефіцієнт рентабельності майна, коефіцієнт рентабельності власного капіталу, коефіцієнт рентабельності оборотних активів та власні оборотні кошти (табл. 1).

На основі цих показників пропонується з використанням методу таксономічного аналізу [1, 2] сформулювати інтегральний показник рівня фінансового потенціалу підприємства.

Першим етапом цього процесу виступає стандартизація вхідних даних, яка потребує розрахунку середнього значення та стандартного відхилення для кожного з показників, дозволяє привести всі показники до єдиного масштабу та відбувається за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, зокрема, табличних редакторів, таких як Microsoft Excel тощо.

Наступний етап аналізу передбачає диференціацію показників шляхом поділу змінних на стимулятори та дестимулятори, а також визначення еталонних значень у системі. Стимулюючі показники позитивно впливають на фінансовий потенціал підприємства, оскільки їх зростання свідчить про покращення фінансового стану та здатність підприємства до стійкого розвитку. Дестимулятори, навпаки, мають негативний вплив. В даному дослідженні до дестимуляторів слід віднести коефіцієнт фінансової залежності та коефіцієнт фінансового ризику, оскільки їх зростання буде вести до зниження фінансової автономії підприємства, а отже, і до скорочення його фінансового потенціалу.

Таблиця 1 – Показники оцінки фінансового потенціалу підприємства

№	Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,47	0,51	0,75	0,68
2	Коефіцієнт покриття запасів	0,55	0,69	0,48	0,66
3	Коефіцієнт фінансової залежності	138,00	72,82	72,03	29,15
4	Коефіцієнт фінансового ризику	137,00	71,82	71,03	28,15
5	Коефіцієнт оборотності активів	80,22	35,59	4,8	7,02
6	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	4,96	3,06	3,17	7,03
7	Коефіцієнт оборотності запасів	9,35	6,04	11,97	21,95
8	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	14,92	7,89	5,52	17,81
9	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	684,37	225,49	228,45	379,44
10	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	17,1	9,03	27,38	38,53
11	Коефіцієнт рентабельності майна	0,007	0,004	0,005	0,015
12	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,958	0,257	0,346	0,653
13	Коефіцієнт рентабельності оборотних активів	0,007	0,003	0,005	0,015
14	Власні оборотні кошти (ВОК)	203,00	279,70	427,50	695,30

Після отримання еталонних значень показників необхідно здійснити розрахунок відстаней між стандартизованою системою показників та еталонними значеннями. Наступним кроком є обчислення суми відстаней для кожного року, використовуючи функцію, а також визначення евклідової відстані, що надає можливість остаточно розрахувати інтегральний показник рівня фінансового потенціалу підприємства.

Аналіз інтегрального показника рівня фінансового потенціалу досліджуваного підприємства за 2021-2024 роки (табл. 2) показав, що його фінансовий потенціал в досліджуваному періоді суттєво змінювався. У 2021 році значення інтегрального показника було досить високим, що пояснюється високими значеннями, зокрема, коефіцієнта оборотності активів, оборотності власного капіталу, рентабельності власного капіталу. Високе значення цих

показників свідчить про високу ефективність використання активів і власного капіталу підприємства. Це вказує на здатність компанії швидко обертати свої ресурси, що позитивно впливає на її фінансову стійкість та рентабельність. Підвищення цих коефіцієнтів може свідчити про зростання фінансового потенціалу підприємства з позиції його здатності до генерування доходів та прибутку. Однак у 2022 році спостерігаємо суттєве падіння інтегрального показника, що свідчить про зниження рівня фінансового потенціалу підприємства в першу чергу з позиції здатності генерувати фінансові результати. У 2023 році фінансовий потенціал підприємства почав зростати, але ще не повернувся до рівня 2021 року, тобто почав відновлюватися після початку воєнних дій у 2022 році, які суттєво вплинули на діяльність підприємства. У 2024 році спостерігається значне зростання інтегрального показника більше ніж у 2 рази та досягнення його максимального значення за весь період, відповідно, це говорить про значне зростання рівня фінансового потенціалу суб'єкта господарювання. Це відбулося за рахунок значного зростання обсягів діяльності підприємства, що відобразилося на прискоренні оборотності всіх видів активів та зростанні рентабельності.

Таблиця 2 – Інтегральний показник рівня фінансового потенціалу підприємства

Рік	Інтегральний показник
2021	0,35
2022	0,25
2023	0,31
2024	0,70

Таким чином, можемо зробити висновок, що побудований інтегральний показник дозволяє комплексно оцінити рівень фінансового потенціалу суб'єкта господарювання, враховуючи в першу чергу його здатність генерувати та нарощувати фінансові результати як базу для стійкого розвитку та стабільного фінансового стану суб'єкта господарювання. Загалом комплексний підхід до оцінювання фінансового потенціалу підприємства забезпечує формування об'єктивної, всебічної та аналітично обґрунтованої картини його можливостей і перспектив, що є ключовим фактором для довгострокового розвитку та підвищення конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Криховецька З. М., Щипайло С. І., Кропельницька С. О. Таксономічний аналіз фінансового потенціалу розвитку підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 11. С. 90–97. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.11.90.
2. Перепелова В. В. Застосування таксономічного аналізу для визначення інтегрального показника оцінки фінансового стану підприємства. *Управління розвитком*. 2013. № 18. С. 120-124. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4720>